

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ

Рекомендації розроблені фахівцями Дніпропетровської державної інспекції промислової безпеки та охорони праці в хімічній, газовій промисловості та житлово-комунальному господарстві під керівництвом начальника теруправління Держгірпромнагляду по Дніпропетровській області Кожушка А.П.

Мета рекомендацій - забезпечити дотримання визначеної процедури проведення спеціального розслідування нещасного випадку Порядком розслідування та ведений обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 р. №1112.

У рекомендаціях наведені приклади запитів до організацій, які залучаються до складу комісій, проект наказу щодо створення комісії із спеціального розслідування.

Визначено й наведено перелік завдань, які повинні бути вирішені комісією під час спеціального розслідування.

З урахуванням функцій органів, представники яких залучені до складу комісії, та завдань які повинні бути вирішені у ході спеціального розслідування, визначені орієнтовні функції членів комісії.

Наведено проект протоколу щодо розподілу функцій між членами комісії.

На мій погляд, ці Рекомендації вдалих та цікавий документ. Він буде корисним інженерам з охорони праці як під час спеціального розслідування, так і при нещасних випадках, що розслідуються комісіями підприємств. Мною були зроблені деякі коригування рекомендацій, які не впливають на їх загальний зміст (від автора сайту).

**Керівнику виконавчої дирекції
Фонду соціального страхування від
нещасних випадків на виробництві
та професійних захворювань
України в м. _____**

прізвище ініціали

**Голові обласної ради профспілки
працівників хімічних та
нафтохімічних галузей
промисловості**

прізвище ініціали

**Щодо складу комісії
із спеціального розслідування**

У відповідності з вимогами п. 42 «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112, прошу надати представника Вашої організації для включення до складу спеціальної комісії з розслідування нещасного випадку, що стався число, місяць, рік із працівником назва підприємства прізвище та ініціали.

Начальник інспекції

**Керівнику підприємства (де стався
нещасний випадок)**

прізвище ініціали

**Щодо складу комісії
із спеціального розслідування**

У відповідності з вимогами п. 42 «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112, прошу узгодити і надати представника органу, до сфери управління якого належить Ваше підприємство, а також представника підприємства та уповноважену найманими працівниками особу з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки, для включення до комісії із спеціального розслідування нещасного випадку, що стався число, місяць, рік із прізвище, ім'я та по батькові.

Уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці повинна мати копію протоколу зборів найманих працівників підприємства з рішенням щодо призначення уповноваженої особи з питань охорони праці.

Начальник інспекції

**Голові профспілкової організації
підприємства**

назва підприємства

прізвище ініціали

**Щодо складу комісії
із спеціального розслідування**

У відповідності з вимогами п. 42 «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112, прошу надати представника Вашої профспілкової організації для включення до складу спеціальної комісії з розслідування нещасного випадку, що стався число, місяць, рік із працівником назва підприємства прізвище та ініціали, якщо потерпілий є членом профспілки.

Якщо потерпілий не є членом профспілки, прошу інформувати письмово.

Начальник інспекції

НАКАЗ

«__» _____ 20__ р. м. _____

№ _____ р.

**Щодо призначення комісії із
спеціального розслідування
нещасного випадку із**

прізвище, ім'я та по батькові

З метою розслідування обставин і причин нещасного випадку із смертельним або тяжким наслідком, який стався число, місяць, рік із працівником назва підприємства прізвище, ім'я та по батькові, та опрацювання заходів щодо недопущення подібних випадків надалі

НАКАЗУЮ

1. Призначити і затвердити комісію із спеціального розслідування у наступному складі, погодженому з відповідними організаціями:

голова комісії:

прізвище, ім'я та по батькові

- начальник, заступник
начальника, головний
державний інспектор з
охорони праці _____

(назва інспекції)

члени комісії:

прізвище, ім'я та по батькові

- страховий експерт з охорони
праці відділення виконавчої
дирекції Фонду соціального
страхування від нещасних
випадків на виробництві та
професійних захворювань
України в м. _____ ;

прізвище, ім'я та по батькові

- представник органу, до
сфери управління якого
належить підприємство;

прізвище, ім'я та по батькові

- керівник служби охорони
праці або інший представник
назва підприємства;

прізвище, ім'я та по батькові

- представник первинної організації профспілки підприємства, членом якої є потерпілий, або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці, якщо потерпілий не є членом профспілки;

прізвище, ім'я та по батькові

- представник профспілкового органу вищого рівня.

2. Голові комісії:

2.1. Організувати проведення спеціального розслідування та оформлення матеріалів спеціального розслідування згідно з «Порядком розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112, з число, місяць, рік до число, місяць, рік.

2.2. Організувати підписання членами спеціальної комісії примірників актів форми Н-5, Н-1 (або форми НПВ) до число, місяць, рік.

2.3. До число, місяць, рік надати посада керівника, який призначив комісію, прізвище та ініціали на розгляд і затвердження примірники актів форми Н-5, Н-1 (або форми НПВ).

2.4. Організувати розсилання копій матеріалів спеціального розслідування органам прокуратури, іншим органам, представники, яких брали участь у спеціальному розслідуванні, Держгірпромнагляду, національному науково-дослідному інституту охорони праці, виконавчій дирекції Фонду.

3. Залучити до роботи комісії державного інспектора прізвище, ім'я та по батькові назва інспекції.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Начальник теруправління

Орієнтовний перелік завдань, які повинні бути вирішені у ході спеціального розслідування

- 1) Збір відомостей про потерпілого чи потерпілих.
- 2) Збір відомостей про членів сім'ї, які перебувають на утриманні потерпілого (у разі нещасного випадку із смертельним наслідком).
- 3) Отримання медичного висновку про причини смерті або характер і ступінь тяжкості травми потерпілого, а також про стан алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння.
- 4) Дати характеристику об'єкта, діляниці та місця, де стався нещасний випадок.
- 5) Визначити відомості про проектний, затверджений та фактичний режими роботи об'єкта чи устаткування до настання нещасного випадку.
- 6) Визначити стан об'єкта чи устаткування перед нещасним випадком.
- 7) Дати висновок про відповідність об'єкта, устаткування, де стався нещасний випадок, нормативним вимогам.
- 8) Здійснити аналіз і визначити, чи були аналогічні нещасні випадки на підприємстві.
- 9) Здійснити аналіз і опис організації на підприємстві роботи з охорони праці, визначивши її недоліки (здійснюється тільки у разі групового нещасного випадку та нещасного випадку із смертельним наслідком).
- 10) Аналіз пояснювальних записок і підготовка переліку питань, що підлягають уточненню у потерпілого, свідків, осіб причетних до нещасного випадку.
- 11) Визначити список осіб, які підлягають опитуванню.
- 12) Визначити і описати послідовні події, що сталися.
- 13) Визначити і описати послідовні роботи, що проводились до нещасного випадку від початку зміни.
- 14) Визначити небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які впливали на потерпілого.
- 15) Визначити перелік машин, інструментів, устаткування, експлуатація яких призвала до нещасного випадку.
- 16) Визначити небезпечні умови і небезпечні дії потерпілого або інших осіб.
- 17) Визначити заходи, що були вжиті відповідно до плану ліквідації нещасного випадку або плану локалізації аварійних ситуацій.
- 18) Визначити технічні, організаційні та психофізіологічні причини нещасного випадку.
- 19) Здійснити перевірку стану охорони праці на підприємстві посадовими особами територіального управління Держгірпромнагляду (тільки при груповому випадку чи нещасному випадку із смертельним наслідком).
- 20) Розробити заходи щодо усунення безпосередніх причин виникнення нещасного випадку і запобіганню подібних випадків на далі.

- 21) Визначити зв'язок нещасного випадку з виробництвом.
- 22) Визначити перелік порушень вимог законодавства про охорону праці, посадових інструкцій, нормативних актів з охорони праці та інструкцій з безпечного ведення робіт.
- 23) Визначити осіб, дії або бездіяльність яких призвели до нещасного випадку.
- 24) Визначити посадових осіб, які повинні бути притягнуті до відповідальності.
- 25) Визначити права членів сім'ї чи потерпілого у зв'язку з настанням нещасного випадку.
- 26) Здійснити зустріч з потерпілими або членами їх сімей, чи особами, які представляють їх інтереси.
- 27) Визначити соціальні проблеми, які виникли внаслідок нещасного випадку для потерпілого чи членів його сім'ї.
- 28) Визначити пропозиції відповідальним органам щодо розв'язання соціальних проблем, які виникли внаслідок нещасного випадку для потерпілого або членів його сім'ї.
- 29) Визначити перелік матеріалів, що додаються до акту форми Н-5.
- 30) Оформити протокол огляду місця, де стався нещасний випадок згідно з вимогами «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
- 31) Оформити ескіз місця, де стався нещасний випадок згідно з вимогами «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві», фотознімки.
- 32) Оформити протоколи рішень спеціальної комісії про розподіл функцій між членами комісії та про призначення експертної комісії (якщо була потреба).
- 33) Оформити пояснювальні записки потерпілих, свідків та інших осіб причетних до нещасного випадку згідно з вимогами «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
- 34) Оформити протоколи опитування потерпілих, свідків та інших осіб, причетних до нещасного випадку згідно з вимогами «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань, аварій на виробництві».
- 35) Підготувати копії документів про проходження потерпілими навчання та інструктажів з охорони праці.
- 36) Підготувати витяги із законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги яких були порушені.
- 37) Підготувати копії приписів, протоколів про адміністративне правопорушення, що стосуються нещасного випадку, виданих роботодавцеві посадовими особами органів державного нагляду за охороною праці до настання нещасного випадку і під час його розслідування.
- 38) Оформити акт форми Н-5, форми Н-1 (або форми НПВ).

39) Отримати довідку про матеріальну шкоду, заподіяну внаслідок настання нещасного випадку, та надання потерпілому чи членам сім'ї матеріальної допомоги.

40) Здійснити друкування, тиражування і оформлення в необхідній кількості матеріалів спеціального розслідування.

41) Надіслати копії матеріалів спеціального розслідування органам прокуратури, іншим органам, представники яких брали участь у спеціальному розслідуванні Держгірпромнагляду, Національному науково-дослідному інституту охорони праці, виконавчій дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

42) Надіслати копії акту форми Н-5 і форми Н-1 (або форми НПВ):

- потерпілому, членам його сім'ї, або особі, яка представляє його інтереси;
- робочому органу виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві за місцем знаходження підприємства;
- територіальному органу Держгірпромнагляду за місцем знаходження підприємства.

ПРОТОКОЛ

засідання комісії із спеціального розслідування нещасного випадку,
що стався число, місяць, рік, професія, назва підприємства, прізвище, ім'я
та по батькові

«__» _____ 20__ р.

М. _____

ПРИСУТНІ:

голова комісії:

прізвище, ім'я та по батькові

- начальник, заступник
начальника, головний
державний інспектор з
охорони праці _____

(назва інспекції)

члени комісії:

прізвище, ім'я та по батькові

- страховий експерт з охорони
праці відділення виконавчої
дирекції Фонду соціального
страхування від нещасних
випадків на виробництві та
професійних захворювань
України в м. _____ ;

прізвище, ім'я та по батькові

- представник органу, до
сфери управління якого
належить підприємство;

прізвище, ім'я та по батькові

- керівник служби охорони
праці або інший представник
назва підприємства;

прізвище, ім'я та по батькові

- представник первинної
організації профспілки підпри-
ємства, членом якої є
потерпілий, або уповноважена
найманими працівниками
особа з питань охорони праці,
якщо потерпілий не є членом
профспілки;

прізвище, ім'я та по батькові

- представник профспілкового
органу вищого рівня.

прізвище, ім'я та по батькові

- залучена посадова особа
Держгірпромнагляду.

1. СЛУХАЛИ:

Про розподіл функцій між членами комісії (доповідач - голова комісії).

ВИРІШИЛИ:

Затвердити такий розподіл функцій:

прізвище та ініціали голови комісії.

- 1) Керівництво й координація роботи комісії.
- 2) Направлення запитів до медичних закладів, закладів судово-медичної експертизи, органів прокуратури і внутрішніх справ та інші органи щодо надання відповідних матеріалів та висновків, що стосуються нещасного випадку.
- 3) Аналіз пояснювальних записок і узгодження переліку питань, що підлягають уточненню у потерпілого, свідків, осіб, причетних до нещасного випадку.
- 4) Узгодження списку осіб, які підлягають опитуванню.
- 5) Прийняття рішень щодо необхідності проведення лабораторних досліджень, випробувань, технічних розрахунків, експертизи для встановлення причин нещасного випадку й розроблення заходів щодо запобігання подібних випадків.
- 6) Прийняття рішень щодо:
 - обставин і причин нещасного випадку;
 - осіб, дії або бездіяльність яких призвели до нещасного випадку;
 - визначення нещасного випадку, пов'язаним із виробництвом.
- 7) Визначити посадових осіб, які повинні бути притягнуті до відповідальності.
- 8) Складання акту форми Н-5 та визначення переліку матеріалів, що додається до акту форми Н-5.
- 9) Організація розгляду й підписання:
 - протоколу розподілу функцій між членами комісії;
 - протоколу огляду місця, де стався нещасний випадок;
 - ескізу місця, де стався нещасний випадок;
 - акта форми Н-5;
 - акта форми Н-1 або НПВ.
- 10) Перевірка оформлення матеріалів спеціального розслідування.
- 11) Проведення зустрічі з потерпілим або членами його родини, особами які його представляють, та організація падання роз'яснень щодо їх прав у зв'язку з настанням нещасного випадку.
- 12) Організація надсилання матеріалів спеціального розслідування й актів форми Н-5, форми Н-1 (або форми НПВ).

прізвище та ініціали представника Фонду соціального страхування від нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві.

- 1) Визначити стан об'єкта чи устаткування перед нещасним випадком.
- 2) Здійснити аналіз і визначити, чи були аналогічні нещасні випадки на підприємстві.

3) Аналіз пояснювальних записок і підготовка переліку питань, що підлягають уточненню у потерпілого, свідків, осіб, причетних до нещасного випадку.

4) Надати пропозиції щодо переліку осіб, які підлягають опитуванню.

5) Участь у визначенні послідовності подій, що сталися.

6) Вистачити можливі небезпечні та шкідливі виробничі фактори, які впливали на потерпілого.

7) Визначити перелік машин, інструментів, устаткування, експлуатація яких призвела до нещасного випадку.

8) Визначити можливі небезпечні умови і небезпечні дії потерпілого або інших осіб.

9) Визначити можливі технічні, організаційні та психофізіологічні причини нещасного випадку,

10) Визначити наявність зв'язку нещасного випадку з виробництвом,

11) Визначити можливих осіб, дії або бездіяльність яких призвели до нещасного випадку.

12) Визначити права членів сім'ї чи потерпілого у зв'язку з настанням нещасного випадку.

прізвище та ініціали представника органу, до сфери управління якого належить підприємство.

1) Збір відомостей про потерпілого чи потерпілих.

2) Організація отримання медичного висновку про причини смерті або характер і ступінь тяжкості травми потерпілого, а також про стан алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння.

3) Підготувати характеристику об'єкта, ділянки та місця, де стався нещасний випадок.

4) Надання відомостей про проектний, затверджений та фактичний режими роботи об'єкта чи устаткування до настання нещасного випадку.

5) Надання відомостей про стан об'єкта чи устаткування перед нещасним випадком.

6) Участь у визначенні послідовності подій, що сталися.

7) Аналіз пояснювальних записок і підготовка переліку питань, що підлягають уточненню у потерпілого, свідків, осіб, причетних до нещасного випадку.

8) Надання пропозицій щодо переліку осіб, які підлягають опитуванню.

9) Визначити заходи, що буди вжиті відповідно до плану ліквідації нещасного випадку або плану локалізації аварійних ситуацій.

10) Підготувати довідку про матеріальну шкоду, заподіяну внаслідок настання нещасного випадку. Організація надання потерпілому чи членам сім'ї матеріальної допомоги.

прізвище та ініціали представника роботодавця.

1) Аналіз пояснювальних записок і підготовка переліку питань, що підлягають уточненню у потерпілого, свідків, осіб, причетних до нещасного випадку.

- 2) Надати пропозиції щодо переліку осіб, які підлягають опитуванню.
- 3) Визначити й описати послідовність робіт, що проводились до нещасного випадку від початку зміни.
- 4) Надання відомостей про проектний, затверджений та фактичний режими роботи об'єкта чи устаткування до настання нещасного випадку.
- 5) Визначити заходи, що були вжиті відповідно до плану ліквідації нещасного випадку або плану локалізації аварійних ситуацій.
- 6) Пропозиції щодо заходів по усуненню безпосередніх причин виникнення нещасного випадку й запобіганню подібних випадків надалі.
- 7) Забезпечити оформлення протоколу огляду місця, де стався нещасний випадок згідно з вимогами «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
- 8) Забезпечити оформлення ескізу місця, де стався нещасний випадок згідно з вимогами «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків» професійних захворювань і аварій на виробництві», фотознімки.
- 9) Забезпечити оформлення протоколу рішень спеціальної комісії про розподіл функцій між членами комісії та про призначення експертної комісії (якщо була потреба).
- 10) Забезпечити оформлення пояснювальних записок потерпілих, свідків та інших осіб; причетних до нещасного випадку згідно з вимогами «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
- 11) Забезпечити оформлення протоколів опитування потерпілих, свідків та інших осіб, причетних до нещасного випадку, згідно з вимогами «Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
- 12) Забезпечити надання копії документів про проходження потерпілими навчання та інструктажів а охорони праці.
- 13) Підготувати витяги із законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги яких були порушені.
- 14) Підготувати копії приписів, протоколів про адміністративне правопорушення, що стосуються нещасного випадку, виданих роботодавцеві посадовими особами органів державного нагляду за охороною праці до настання нещасного випадку і під час його розслідування.
- 15) Оформлення актів форми Н-5, Н-1 або НПВ.
- 16) Підготувати довідку про матеріальну шкоду, заподіяну внаслідок настання нещасного випадку,
- 17) Здійснити друкування, тиражування й оформлення в необхідній кількості матеріалів спеціального розслідування.

прізвище та ініціали представника первинної організації профспілки підприємства або уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці.

- 1) Аналіз пояснювальних записок і підготовка переліку питань, що

підлягають уточненню у потерпілого, свідків, осіб, причетних до нещасного випадку.

2) Надати пропозиції щодо переліку осіб, які підлягають опитуванню.

3) Збір відомостей про членів сім'ї, які перебувають на утриманні потерпілого (у разі нещасного випадку із смертельним наслідком).

4) Визначити посадових осіб, які повинні бути притягнуті до відповідальності.

5) Визначити соціальні проблеми, які виникли внаслідок нещасного випадку для потерпілого чи членів його сім'ї.

6) Визначити пропозиції відповідальним органам щодо розв'язання соціальних проблем, які виникли внаслідок нещасного випадку для потерпілого або членів його сім'ї.

прізвище та ініціали представника профспілкового органу вищого рівня.

1) Аналіз пояснювальних записок і підготовка переліку питань, що підлягають уточненню у потерпілого, свідків, осіб, причетних до нещасного випадку.

2) Надати пропозиції щодо переліку осіб, які підлягають опитуванню.

3) Участь у визначенні послідовності подій, що сталися.

4) Визначити права членів сім'ї чи потерпілого у зв'язку з настанням нещасного випадку.

5) Організація вирішення соціальних проблем, які виникли внаслідок нещасного випадку для потерпілого чи членів його сім'ї.

6) Визначити пропозиції відповідальним органам щодо розв'язання соціальних проблем, які виникли внаслідок нещасного випадку для потерпілого або членів його сім'ї.

7) Визначити посадових осіб, які повинні бути притягнуті до відповідальності.

прізвище та ініціали залученої посадової особи територіального управління (державного інспектора).

1) Надання відомостей про проектний, затверджений та фактичний режими роботи об'єкта чи устаткування до настання нещасного випадку.

2) Дати висновок про відповідність об'єкта, устаткування, де стався нещасний випадок, нормативним вимогам.

3) Здійснити аналіз і опис організації на підприємстві роботи з охорони праці, визначивши її недоліки (здійснюється тільки у разі групового нещасного випадку та нещасного випадку із смертельним наслідком).

4) Здійснити перевірку стану охорони праці на підприємстві (тільки при груповому випадку чи нещасному випадку із смертельним наслідком).

5) Визначити перелік порушень вимог законодавства про охорону праці, посадових інструкцій, нормативних актів з охорони праці та інструкцій з безпечного ведення робіт.

6) Підготувати витяги із законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги яких були порушені.

7) Підготувати копії приписів, протоколів про адміністративне правопорушення, що стосуються нещасного випадку, виданих роботодавцями посадовими особами органів державного нагляду за охороною праці до настання нещасного випадку і під час його розслідування.

2. СЛУХАЛИ:

Про порядок роботи комісії (доповідач - голова комісії).

ВИРІШИЛИ:

Засідання комісії проводити щоденно 9 год. 00 хв. та о 16 год. 00 хв. із звітами членів комісії про виконання покладених на них функцій.

Голова комісії	(підпис)	(ініціали та прізвище)
Члени комісії	(підпис)	(ініціали та прізвище)
	(підпис)	(ініціали та прізвище)
	(підпис)	(ініціали та прізвище)
	(підпис)	(ініціали та прізвище)
	(підпис)	(ініціали та прізвище)